

Somnul codrilor

George Coșbuc

La poalele pădurii, Arnulf pe lângă foc
Stă singur. E întuneric și plin de spaime locul,
Arnulf e însă tare, și vesel arde focul.
El și-a încercat departe prin alte țări norocul
Cu regii, cari porniră războiul la Sfântul loc.
Așa dori Hatursa: bărbatul ei să fie
Un braț vestit în taberi și mare-n vitejie.
Și Arnulf de dragul fetei, când fata i-a jurat,
Vândutu-și-a palatul și-n taberi a plecat -
Sărac acum se-ntoarce, ci-n fapte mari bogat.
E frânt de multe drumuri, dar somnul azi îi piere;
Și focul arde vesel, e noapte și tăcere.

Dar galbenele flăcări prin codru străbătând
Ajung pe la culcușul de iederă uscată
A negrei Nopti. Și Noaptea de zare deșteptată
Încet ridică ochii, se uită-nspăimântată,
S-apropie de flăcări și aproape-n urmă stând
Viteazului în față, ea lung la el privește,
Domol, apoi cu glasul abia-nțeles, vorbește:
„Tu cine ești, străine? De tulburi somnul meu?
Cu gândul morții-n suflet, s-alergi murind mereu,
Să n-ai de gânduri pace, cum n-am de tine eu!”
Arnulf aude glasul, voinică-i este firea
Și râde, râde-n hohot s-alunge năluca.

Atunci bătrânul Codru, de hohot deșteptat,
Încet deschide ochii, ca două sălcii crunte,
Iar pletele-i cu freamăt îi tremură pe frunte
Și-i tremură-n mânie sprâncenele cărunte;
El mii de brațe goale le-ntinde tremurat.
Cu glas adânc de preot din zilele bătrâne
Vorbește rar: „N-am pace de râsul tău, păgâne?
Tu somnul vecinicii sub mine să-l petreci!
Sub brazi la rădăcină tu fruntea să ți-o pleci
Să dorm și eu de-a pururi, să dormi și tu de veci!”
N-a râs acum viteazul; sta codrului în față
Cu ochii mari și tulburi, cu sufletul de gheață.

Și când clătește Codru pletosul cap al său,
Năvalnic dintre plete-i vuind răsare Vântul:
El vâjâie din aripi și-și flutură veștmântul
Și cântă, dar sălbatic și fără șir e cântul:

„Ce gând nebun te mână, de tulburi somnul meu?
Furtună-ți fie gândul, și moartea o furtună;
Sărac, pe căi să-ți mântui visarea ta nebună!”
Arnulf aude, sare pe cal, înfiorat
De frâu, cuprinde gâtul fugarului spumat
Și aleargă-n vânt și-n noapte năuc, și sugrumat
De gânduri troienite – și nu mai sunt în cale
Nici pietre, nici izvoare; el fulgeră la vale.

Și-n zori la poartă bate, dar poarta n-a răspuns,
Hătura-i măritată. Pe cine cați, străine?
Arnulf ridică pumnii, s-omoare, dar pe cine?
Arnulf ar vrea să plângă, dar sânge-n ochi îi vine,
Arnulf ar vrea să țipe și n-are glas de-ajuns.
El calul și-l întoarce și drumul îi arată,
Același drum spre codru, o goană desperată!
Cu gândul morții-n suflet, cu nopțile de veci
În suflet, ca o umbră pe apă tu să treci
Sub brazi la rădăcină bolnavul cap să-l pleci!
Sărac, pe căi să-ți mântui visarea ta nebună –
Furtună-i viața toată, e moartea tot furtună?